

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

II. Quid sit reprobatio, & an detur causa ex parte reprobi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

iuxta ordinarium naturæ cursum, verè dicitur Deus illorum salutem velle. Vnde licet sæpè illa quoad applicationem impediantur, vel à libera voluntate hominum, vel ab ordinario cursu naturæ, id tamen fit absq; præiudicio voluntatis antecedentis Dei, qua tantùm conditionatè, & non absolute illa voluit.

35. Confirmatur, quia si nulla omninò remedia, ne in causis quidem vniuersalibus Redemptionis, & Sacramentorum fuissent illis præparata, nullo modo dici posset, Christum pro illis mortuum fuisse. Consequens est contra Patres affirmantes, Christum mortuum esse pro omnibus. Sequelam probò, quia non potest Christus dici mortuus pro ijs, quibus nullum est suæ mortis, ac passionis remedium oblatum: nam Christus nò dicitur mortuus, nisi pro ijs, quibus potest esse causa salutis: at quo pacto posset Christus esse causa salutis, quibus nullum reliquum esset remedium salutis? alioqui dici etiam posset mortuus pro malis Angelis.

36. Ad tertiam, dicitur Deus peccatores obcecàre, indurare, & in reprobum sensum tradere, non positiuè, sed permissiue, quatenus negando illis auxilia efficacia, & non tollendo impedimenta, ex quibus ipsi propria libertate occasionem sumunt, vt obcecantur, obdurentur, & in reprobum sensum tradantur, permittit eos obcecari, obdurari, & in reprobum sensum tradi; interim illis sufficientibus medijs ad salutem non negatis.

37. Ad confirmationem concedo, sæpe commemoratum casum contingere, vt inter vltimam excitationem, & mortem ipsam peccatoris aliquod intersit tempus, quo ille omni prorsus destituatur auxilio, sed tunc ipse sibi imputet, qui in eas angustias se coniecit, nolendo internis inspirationibus antecedentibus, quibus subindè fuit à Deo excitatus, obtemperare: quia nec Deus tenetur singulis momentis hominem excitare, ad hoc vt ille verè dicatur in singulis momentis habere sufficientia media ad salutem; quia potuisset peccator acceptando inspirationem, qua fuit excitatus in vno instanti, medium sibi comparare in alio instanti; neque in singulis momentis semper offertur occasio, peccatorem excitandi. Vnde non continuò & semper, sed interpolatim, & per occasiones homo à Deo interiorius excitatur.

38. Ad quartam neganda est maior. Etenim, etsi nemo absque dono perseverantiæ salutem consequatur, potest tamen illam consequi, quia nemini desunt auxilia, quibus si bene utatur, dignus fiat alijs, & alijs subsequentibus auxilijs, vsq; ad ipsum finale donum perseverantiæ. Quod etsi nemo de condigno, de congruo tamen vnusquisque adultus potest per ordinaria auxilia, quibus subindè à Deo præuenitur, & adiuvatur sibi promereri: quod indicat Tridentinum sess. 6. cap. 13. & docet ipsemet

Trident.
Augustin.
explicatur.

Augustinus de bono Perseuer. capit. 6. 39. Ad authoritatem igitur August. dico, illum loqui non de potestate antecedente, quam vnusquisq; habet ad perseverandum, sed de potestate consequente, quam soli prædestinati habent. Nam alioqui ipsemet Augustinus docet præcirato loco de bono Perseue. neminem à Deo deferri, nisi ipse prius Deum deserat.

SECTIO II.

Quid sit Reprobatio & an detur causa ex parte reprobis?

40. Reprobatio duplex est, altera executiva effectum ponens in ipso reprobis; altera intentionalis in mente reprobantis existens. Est autem hæc actus ipse Diuinæ voluntatis, à regno excludentis, & ad pœnam peccatorem destinantis ob præiudicia ipsius demerita. Differt autem à prædestinatione, quòd reprobatio non dicit absolute in Deo voluntatem mediorum, sed tantùm finis; cùm enim hæc sint peccata ipsa reprobis, nequit Deus velle absolute media reprobationis, sicut absolute vult media electionis. Controuersia est, an ex parte reprobis detur causa reprobationis.

41. PRIMA Sententia aliquorum Thomistarum affirmantium, Deum absoluto suo decreto, ante vllam præuisam culpam quosdam exclusisse à regno. Probant primò ex illo ad R. 9. *Antequàm boni, aut mali aliquid egissent &c. Iacob dilexi, Esau autem odio habui.* Igitur reprobatio Esau facta est ante ipsius præuisam culpam. Secundo ibidem dicitur Deus sustinuisse vasa ire, apta in interitum, ad ostendendas diuitias gloriæ suæ, in vasa misericordiæ. Idipsum confirmat tum exemplum de figulo, quod Paulus ibidem assert, potestatem habente de eadem massa facere vasa in honorem, & in contumeliam: tum de Pharaone, quem dicitur Deus excrasse ad ostendendam in eo virtutem suam. Ex quibus colligitur, primariam voluntatem Dei fuisse ad reprobandum, vt ostenderet virtutem; & diuitias gloriæ suæ.

42. Tertiò probatur hæc sententia ratione. Si reprobationis daretur causa ex parte adultorum, in eorum potestate esset, reprobari, & non reprobari: ergo in eorum etiam potestate esset, prædestinari, & non prædestinari. Consequentia probatur, quia omnis non reprobatus necessariò est prædestinatus; sicut omnis prædestinatus necessariò est non reprobatus: atqui in nullius potestate est, prædestinari; ergo in nullius potestate erit, reprobari. Ab hac sententia non discrepat Granadus 1. p. tr. 6. vt sequente sectione videbimus, cùm de effectibus reprobationis disputabimus.

43. SECUNDA Sententia est Scoti in 1. dist. 41. §. potest aliter, & contra istud, distinguens duplicem reprobationem, negatiuam

Thomista.

Ad Rom. 9.

Granadus.

Scoti.

tiam

Augustin.

tuam, & positiuam, seu punitiuam: prioris locet nullam dari causam ex parte reprob; eò quòd nulla dari potest causa primæ permissionis in peccatum; dari verò causam posterioris reprobationis: quia ex Augustino *non prius Deus est ultor, quam homo sit peccator.* Vnde hæc signa distinguit in mente Diuina. Primum, in quo negatiuè se habuit circa gloriam reprobatorum. Secundum, in quo negatiuè se habuit circa gratiam congruam. Tertium, in quo positiuè permittit reprobum in peccatum labi. Quartum, in quo præuidit reprobum cum peccato finali. Quintum, in quo iustè illum à gloria exclusit, & ad pœnam destinauit.

44. TERTIA sententia docet, dari causam reprobationis in reprobo, eamque esse peccatum originale in vnoquoque contractum. Fundamentum huius sententiæ constabit ex infra dicendis. Præsentis Controuersiæ decisio pendet ex ijs quæ de Prædestinatione suprà docuimus. Vnde,

45. Certum est primò, neminem fuisse à gloria efficaciter exclusum, siue hæc sit positua ad pœnam destinationis, siue negatiua à regno exclusio, donec fuerint eius demerita præuisa. Probatur primò, nam si Deus ex se ante vlla præuisa demerita efficaciter hominem à gloria exclusisset, contra scripturam diceretur Deus ex se velle mortem peccatoris, in eiusque perditione delectari; non secus ac dicitur velle gloriam prædestinati, in eiusque salute delectari. Nec scriptura intelligi potest de sola destinatione ad pœnam, non autem de exclusione à regno. Nam mors animæ formaliter consistit in ipsa priuatione vitæ supernaturalis; hæc autem in beatitudine essentialiter consistit. Vnde pueri cum solo peccato originali decedentes, verè dicuntur damnari, & mortem spiritualem incurere.

Matth. 25.

46. Secundò probatur, nam non solum quoad executionem sit positua destinatio ad pœnam ex proprijs demeritis, sed etiam ex iisdem sit negatiua exclusio à regno, vt constat ex illo Matth. 25. *Discedite à me: en negatiua exclusio à regno. In ignem æternum.* En positua destinatio ad pœnam. *Esuriui enim, & non dedistis mihi mādūcare.* En vtriusque reprobationis causa. Igitur etiam quoad intentionem facta est reprobatio ex præuisione demeritorum. Consequentia probatur, nam si hoc probabile est de prædestinatione ad gloriam, longè probabilius erit de prædestinatione ad pœnam, quæ culpam supponit. Confirmatur, nam si Deus ex se pœnam voluisset, siue positiuam sensus, siue negatiuam damni, non posset velle media ad salutem necessaria affectu saluandi, sed tantum iustè puniendi, quia eadem voluntate amantur media, qua amantur finis.

47. Certum est secundò, exclusionem à gratia efficaci, saltè in Angelis, nullam supposuisse causam: quia licet sæpè Deus in pœnam præcedentis peccati neget auxilium efficax, quo euitaretur subsequens pecca-

tum, tamen ad negandam gratiam efficacem, qua euitaretur ipsum primum peccatum, nullam saltem in Angelis supponit causam, quia ante primum peccatum nullum aliud supponitur. Nec dici potest negari gratiam efficacem ob futurum peccatum, quod ex negatione talis gratiæ sequeretur: nam cum tale peccatum, saltem per accidens, & tanquam ex remouente prohibens sequatur ex negatione talis gratiæ, nequit propter illud talis gratia negari, aliàs eadem gratia supponeretur, & non supponeretur negata; supponeretur negata, quatenus ex eius negatione sequeretur peccatum; non supponeretur negata, quatenus illa negaretur ob subsequens peccatum. Vnde eadem negatio gratiæ esset causa, & effectus, quamuis per accidens, respectu subsequentis peccati. Quæ de causa nequit eadem gratia retribui propter bonū vsum ipsius gratiæ futurum, quia eadem supponeretur, & non supponeretur donata. Dixi *saltem in Angelis*: nam in hominibus etiam ad primam gratiam negandam habuit Deus sufficientem causam, ipsum scilicet peccatum Protoparentis, in quo teste Fulgentio, omnem sanctam & piam cogitationem amisimus.

Fulgent.

48. His adnotatis de solo nomine controuersia superest, an reprobatio dicenda sit incipere à negatione gratiæ efficaci, sicut prædestinatio à præparatione congruæ vocationis: an potius ab ipsa exclusione à gloria, & destinatione ad pœnam? Nā si cū nonnullis affirmemus, illam incipere à negatione congruæ vocationis: tunc dicendum est, reprobationem saltem in Angelis nullam ex parte reprobi supponere causam, sicut nec prædestinationem ex parte prædestinati: eò quòd negationis primæ vocationis congruæ, quæ cum reliquis annexa totam reprobationis seriem intexit, ex parte reprobi non datur causa: sicut nec ex parte prædestinati primæ vocationis congruæ, quæ cum reliquis connexa seriem prædestinationis integrat. Si verò cum alijs asseramus, reprobationem incipere ab ipsa exclusione à gloria, & destinatione ad pœnam: tunc pronuntiandum erit, reprobationis quidem dari causam ex parte reprobi, quæ sunt ipsa demerita finalia in adultis præuisa, & peccatum originale in paruulis contractum, & non deletum. Prædestinationis verò nullam dari causam ex parte prædestinati. Ratio discriminis est, quia reprobatio incipit ab efficaci exclusionem à gloria, & destinationem ad pœnam, quæ demerita supponit ex parte reprobi: Prædestinatio verò non incipit ab efficaci electione ad gloriam, quæ destinationem ad pœnam corresponsdet, & causam supponit, nempe propria merita ex parte prædestinati, sed à prima vocatione ad gratiam efficacem, cuius vocationis nulla supponitur ex parte prædestinati causa, ideo prædestinationis nulla datur ex parte prædestinati causa.

49. Cæterum maior ratio, cur prædestinatio incipiat à prima vocatione congrua,

non autem reprobatio à negatione eiusdem ea est, quia gratia congrua datur à Deo intentione consequendæ beatitudinis: contrà verò negatio illius non datur intentione incurrendi pœnam: atque aded illa connexa cum fine integrat eandem seriem prædestinationis: hæc verò, quia cum fine non connectitur, neque per se, eò quòd illa per se ad talem finem non ordinatur, nisi tantum per accidens; neque ex intentione Dei, quia Deus non excludit à gratia efficaci, vt excludat à gloria; sicut eligit ad gratiam efficacem, vt eligit ad gloriam, sed ob alios fines, ided non videtur per se ipsam reprobationis seriem ingredi. Atque hoc modo sumpta reprobatio, & prædestinatio non adæquatè sibi opponuntur.

50. Ad primum argumentum primæ sententiæ, vel illud intelligitur de reprobatione à gratia efficaci, vel de virtuali reprobatione à gloria, inclusa in ipsa formali reprobatione à gratia efficaci; vel etiam de ipsa reprobatione formali à gloria post præuisa demerita. Et tunc verba illa, *antequam aliquid boni aut mali egissent*, explicanda sunt, non in ordine ad Diuinam præscientiam, sed in ordine ad temporalem executionem. Reliqua verò intelligenda sunt, non de voluntate antecedente, sed consequente, & permissua, quâ negando Deus gratiam efficacem, dicitur obdurare & obcecicare.

51. Ad rationem autem respondeo, si reprobatio incipit ab exclusione à gratiâ, negandum esse antecedens: est enim eadem ratio, quæ de prædestinatione, nam sicut in nostra potestate non est, congrua vocatione præueniri, ita in nostra potestate non erit, à congrua vocatione excludi: & consequenter, sicut in nostra potestate non est, prædestinari; ita in nostra potestate non est, reprobari, vt reprobari dicit exclusionem à vocatione congrua. Si verò reprobatio incipit ab exclusione à gloria, tunc concedendum esse antecedens, & negandam consequentiam: sic enim reprobatio incipit à formali exclusione à regno, quæ decernitur dependenter à futuris nostris demeritis; prædestinatio verò à prima vocatione congrua, quæ independenter à nostris meritis decernitur. Et quia, ob assignatam rationem, reprobatio incipit à formali exclusione à gloria, prædestinatio verò ab ipsa electione ad gratiam, simpliciter dicendum est, in nostra potestate esse reprobari, & non reprobari; non autem prædestinari, & non prædestinari.

52. Ad probationem verò consequentie, distinguenda est maior: omnis non reprobatus à gratia efficaci est prædestinatus ad gratiam efficacem, concedo; eò quòd nequit Deus esse suspensus in suo actu; omnis non reprobatus à gloria formaliter, eo ipso est electus ad gloriam formaliter, nego; quia potest esse, vt nec sit reprobatus à gloria formaliter, nec electus ad gloriam formaliter;

sed vel reprobatus à gloria tantum virtualiter, vel electus ad gloriam tantum virtualiter, per ipsam formalem exclusionem, vel electionem ad gratiam efficacem. Vnde potest non reprobatus à gloria formaliter, reprobari à gloria formaliter, propter ipsius præuisa demerita; sicut non prædestinatus ad gloriam formaliter, prædestinari potest ad gloriam formaliter, propter ipsius præuisa merita.

53. Dices. Reprobatus à gratia efficaci necessariò est reprobatus à gloria formaliter: sed in nostra potestate non est reprobari à gratia; ergo nec à gloria formaliter. Respondeo negando maiorem: nam reprobatio à gratia efficaci non infert ex se formalem reprobationem à gloria, sed tantum vi libertatis creatæ: nam etiam negata gratia efficaci posset creatura vi gratiæ sufficientis saluari, atque aded ad gloriam eligi. Quòd autem infallibile sit, hominem exclusum à gratia efficaci, excludendum etiam esse à gloria, non provenit formaliter, & per se ex vi negationis gratiæ efficaciis, sed ex vi præscientiæ Diuinæ, quæ libertatem à creaturis non tollit, sed supponit.

SECTIO III.

Quinam sint effectus Reprobationis?

54. **V**T aliquid sit effectus reprobationis duo requirit, & quod sit effectus Dei reprobantis, ac destinantis peccatorem ad pœnam æternam, & quod aliquo modo influat in supplicium ipsum æternum. Cum enim reprobatio sit actus Dei, quo reprobum destinat ad supplicium æternum, non secus ac prædestinatio est actus, quo prædestinatum destinat ad gloriam æternam; sicut ad effectum prædestinationis requiritur, vt sit effectus Dei, & vt aliquo modo conferat ad consecutionem gloriæ; ita ad effectum reprobationis necessarium est, vt sit effectus Dei, & vt aliquo modo conducat ad ipsam pœnæ inflictionem. Quo fit, vt peccata reprobatorum nequeant esse effectus reprobationis, cum nequeant peccata esse effectus Dei. De reliquis verò est eadem ferè difficultas, quæ de effectibus prædestinationis, vnde eodem modo examinandi sunt.

55. **P**RIMA ergo sententia affirmat non solum ipsam æternæ pœnæ destinationem, sed etiam omnia mala pœnæ in hac vita inflicta, permissionem quoque peccati; nec non dona omnia tam naturalia, quàm supernaturalia reprobo collata, esse effectus Diuinæ reprobationis. Est Granadi 1. p. toto tractatu 6. Fundamentum ipsius est, quia hæc omnia in reprobis habent duas illas conditiones, ad effectum reprobationis requisitas. Nam & sunt effectus actus Diuini reprobantis, & aliquo modo

influunt

Granadus.